

articlesOCC

diari de la pau 2003

Lluís Pellicer

A Antena 3 es reforça el discurs bèl·lic després de les manifestacions

Per recuperar posicions després de l'èxit de les manifestacions de dissabte 15 de febrer, els grups que defensen els atacs contra l'Iraq han emprat alguns mitjans com a plataforma per fer visibles les seves tesis. Les xifres de participació dels actes de protesta gairebé no admeten cap discussió respecte a quina és l'opinió majoritària dels ciutadans, però el govern pot adequar el seu discurs a aquestes circumstàncies per continuar bastint un escenari favorable als seus postulats bèl·lics. En la reconstrucció dels fets que va dur a terme l'informatiu del migdia d'Antena 3-TV el diumenge dia 16, la presència del discurs governamental va ser destacable.

Antena 3-TV obria el telenoticiari amb imatges de diverses manifestacions d'arreu del món. A continuació, la presentadora enllaçava quasi directament les imatges dels actes reivindicatius i de protesta a Espanya amb l'explicació de la posició del president del Govern, José María Aznar. Ho feia d'aquesta manera: "Eso en las calles. En los despachos se sigue trabajando para reconducir la crisis. La OTAN se reúne hoy en Bruselas y, en España, el presidente del Gobierno inicia una ofensiva diplomática con la idea de buscar consenso y evitar un conflicto armado". L'afirmació resulta paradoxal, sobretot si es té en compte el discurs bel·licista que la ministra d'Afers Estrangers, Ana Palacio, havia pronunciat divendres en el Consell de Seguretat de les Nacions Unides i la posició que el president del Govern, José María Aznar, havia manifestat dijous 13 a la mateixa cadena de televisió. Per què, doncs, als informatius apareixia ara aquesta 'reconducció' dels fets? Per acostar-nos a una explicació, cal que continuem amb el relat que va elaborar la televisió.

L'informatiu reprèn aquesta informació després de fer un resum de les protestes d'arreu del món i d'intentar, amb una peça d'un minut i quinze segons, -no precisament gaire generosa- cobrir els actes reivindicatius de les principals ciutats de l'Estat. Tot seguit, la presentadora introdueix un vídeo reprenent el discurs del sumari: "Eso en la calle, porque en los despachos lo que se busca es lograr un consenso internacional entorno a la crisis. El presidente del Gobierno ha puesto en marcha una intensa actividad diplomática con entrevistas y encuentros con la idea de forzar una última oportunidad para el desarme iraquí que logre que el conflicto armado sea la última opción posible".

Desgranem aquest fragment. Per començar, podríem convenir que el consens internacional entre els ciutadans ja existeix i que es va veure als carrers de desenes de ciutats d'arreu del món. Per tant, el que busca Aznar és convèncer els governs d'altres països sobre la seva posició en el conflicte. En segon lloc, es dóna per bo que el règim iraquí és qui té l'última paraula sobre els possibles atacs i se suggereix, així, que el Govern espanyol donarà suport a la intervenció perquè no té cap altra sortida. I en tercer lloc, també s'accepta que el govern iraquí posseeix les armes en qüestió, quan el divendres 14 el cap dels inspectors de l'ONU, Hans Blix, va dir ben clarament que encara no en tenen cap prova.

A continuació, després de presentar la valoració que Rodríguez-Zapatero fa de la manifestació i de sentir el corresponsal a l'Iraq - qui destaca que el govern d'aquest país no vol destruir els míssils de la setmana anterior havien detectat els inspectors de l'ONU -, la presentadora dóna pas al vicepresident del Govern, Mariano Rajoy: "El Gobierno asegura que no se pueden tomar decisiones tan importantes con fines electoralistas. [...] También ha expresado su confianza en que los ciudadanos sepan comprender la postura de España en esta crisis". Tota una justificació de la sordesa del govern davant de les manifestacions i, de pas, una generalització, perquè, ¿qui representa millor la paraula "Espanya", el govern o els milions de ciutadans que van sortir dissabte al carrer?

La presència dels partits polítics, en especial del Partit Popular, contrasta amb la minsa aparició dels protagonistes de la manifestació. És cert que la cadena dóna veu a algunes persones que van assistir-hi, però mentre altres informatius ofereixen les valoracions que fan els membres de la Plataforma Aturem la Guerra, Antena 3-TV només dóna visibilitat als membres dels partits polítics. És més, en el telenoticiari es fa referència als participants com a un "movimiento global que pide un mundo sin conflictos". Aquesta forma de referir-se als manifestants desfigura les intencions dels actes celebrats arreu del món. En realitat, els ciutadans van sortir al carrer per demanar una resolució pacífica dels conflictes i, en concret, per expressar el seu "no" a un atac contra l'Iraq.

La manera de reconstruir els fets d'un conflicte legitima unes posicions més que no pas unes altres. I, és clar, els qui estan a favor de la guerra poden emprar la seva posició de poder per destacar les seves tesis en el discurs periodístic. De resultes d'això, s'aconsegueixen contrarestar les opinions que hi són contràries, tot i que siguin majoritàries. I com a resultat, el mitjà emet d'un

relat desfigurats. Perquè costa veure que Aznar busqui un consens per evitar la guerra i resulta trampós presentar com a electoralistes les eventuais rectificacions derivades de la protesta ciutadana.

---

darrera actualització: 01/11/2003